

Enghraifft o gynllun marcio tasg asesu Blwyddyn 9 “A yw echdoriadau llosgfynydd yn digwydd dinistriol sy’n creu effaith ofnadwy?” gyda sylw penodol i’r defnydd o iaith berswadiol, geiriau allweddol, sillafu a gramadeg

	Lefel 4	Lefel 5	Lefel 6	Lefel 7
Peryglon	Llif lafa, llwch	Llif lafa, llwch a nwyon	Llif lafa, llwch, nwyon, bomiau lafa a lahar	Llif lafa, llwch, nwyon, bomiau lafa, lahar a llif pyroclastig.
Manteision	Barn ffermwr ar fynydd Etna	Barn ffermwr Barn mwyngloddwr ar fynydd St Helens	Barn ffermwr Barn mwyngloddwr Barn rheolwr gorsaf egni geothermol yn Gwlad yr Iâ	Barn ffermwr Barn mwyngloddwr Barn rheolwr gorsaf egni Barn bwrdd twristiaeth Gwlad Yr Iâ
Penderfyniad	Penderfyniad syml	Penderfyniad yn sôn am o leiaf 1 perygl ac 1 mantais.	Penderfyniad manwl yn sôn am o leiaf 3 perygl a 2 mantais.	Penderfyniad manwl yn sôn am y peryglon i gyd a nifer o fantesion.
TSGO / Ymchwil	Lluniau o'r peryglon + <u>teitlau</u>.	Lluniau o'r peryglon a map i ddangos lleoliad Etna a St Helens + teitlau.	- Lluniau o'r peryglon a map i ddangos lleoliad Etna a St Helens + teitlau. Rhai ffeithiau a ffigurau.	- Mapiau o leoliadau'r manteision a llun o bob perygl gyda theitl. - Defnyddio llawer o ffeithiau a ffigurau.
Iaith	- Iaith Syml - Geirfa Sylfaenol - Dadl gwan - Sillafu a gramadeg gwan, heb ei wirio	- Iaith disgrifiol - Geirfa perthnasol i'r ffocws - Dadl teg - Sillafu a gramadeg gydag ambell wall, heb ei adolygu	- Iaith disgrifiol a pherswadiol - Geirfa amrywiol o'r gyfres o wersi - Dadl effeithiol - Sillafu a gramadeg yn gywir ar y cyfan	- Iaith gytbwys, disgrifiol a pherswadiol - Geiriau allweddol i gyd wedi ei chynnwys o'r gyfres o wersi - Creu dadl effeithiol iawn - Sillafu a gramadeg union cywir ac wedi gwirio cyn argraffu

Creais erthygl papur newydd yn cyrchu gwybodaeth ar-lein a chyfieithu ffeithiau perthnasol i oedran darllen addas. Rwyf hefyd wedi creu fersiwn gallu is o'r erthygl gydag iaith symlach a llai o gwestiynau, gan wahaniaethu anhawster y dasg.

Daeargrynfeydd Siapan: y wlad sy'n barod am beth all natur eu

Mae plant ysgol o Siapan yn cael eu hatgoffa'n aml o'r risg ddifrifol maent yn wynebu

Yn ôl Asiantaeth Feteoroleg Siapan (JMA), mae tua 2000 o ddaeargrynfeydd bob blwyddyn yn Japan ar gyfartaledd, a gwelodd 2011 fwy na 10,000 o ddaeargrynfeydd.

Sleid brys i ddianc dân mewn adeiladau tal

Mae pob plentyn ysgol yn Siapan yn gyfarwydd â driliau daeargryn lle mae larnmau'n swm a phlant yn cuddio o dan eu desgiau i osgodi rhag rhyfel yn cwympo.

Mae'r driliau'n diwydd bob mis, gyda'r plant yn cael eu dysgu i fynd yn gyntaf o dan y ddesg a phwysu wrth gorsau bwrdd nes bod y daeargryn drosodd. Os ydy'r plant allan yn y iard maent yn rhuthro i ganol unrhyw fan aored.

Gyda'r orsaf dân leol mae plant hefyd yn ymarfer mewn dyfais efelychu daeargryn, sy'n ystafelloedd arbennig y gallir eu gwneud i ysgwydd yn union fel y byddent mewn daeargryn difrifol.

Mewn ysgolion sydd â thŷ llawr, gall y plant hyn hefyd ymarfer defnyddio sleidiau brys i gyrraedd y ddaear o'r lefel uchaf.

Nodwedd arall o'r ymarferion yw esquis bod tŷn wedi torri allan a dod o hyd i ffordd ddiogel allan o'r ysgol.

FWY O YSGOLION GWRTH-SYRTHIO YN CAEL EI ADEILADU

Disaster Preparedness Office, Ministry of Education

Ar ôl ffurwydr yng ngogledd Gwlad Thai a ddinistriodd 73 o ysgolion ym mis Mai 2014, mae ysgolion yng Ngwlad Thai yn cael eu hadeiladu'n wahanol nawr

Ymrachodd yr elusen Design for Disasters i'w creu drwydded adeiladu yng Ngwlad Thai er mwon ddwynio ysgolion sy'n awgrymu daeargryn ar gyfer yr adeiladu sydd wedi ei effeithio'n wael.

Mae Ysgol Baan Huay Sam Yaw wedi hadeiladu ar stiliau dur ac mae'r waliau a'r llorïau wedi'u gwneud o sarn, bambuk a fflôr.

Mae hyn yn ddatblygu'n agored i'w adeiladu ar y ffordd effeithiol ar gyfer awgrymu daeargryn ac yn well ar gyfer yr awgrymu.

Cwestiynau

1. Faint o ddaeargrynfeydd sydd yn diwydd pob blwyddyn yn Siapan ar gyfartaledd?
2. Pa mor aml ydy driliau daeargryn a beth sydd yn diwydd?
3. Pa ddyfais ydy'r orsaf dân yn cynnig am ymarferion a sut ydy hyn yn gweithio?
4. Beth ydy ysgolion gyda mwy na dau lawr yn defnyddio?
5. Yng Ngwlad Thai faint o ysgolion a dinistriwyd yn ystod echdoriad 2014?
6. Pa elusen ailadeiladwyd ysgolion Gwlad Thai?
7. Sut adeiladwyd yr ysgol yn wahanol i ysgolion arferol?
8. Pa dair mantais sydd i'r deunyddiau a ddefnyddir i adeiladu Ysgol Baan Huay Sam Yaw

Ffrâm ysgrifennu carden bost o Frasil i setiau is, yn cynnwys geiriau allweddol

SYNIADAU

- Heddiw rydw i wedi ymweld â.....
- Ddoe wnes i
- Yr wyf wedi blasu.....
- Teithion ni i.....
- Clywais.....
- Bwytais....
- Chwaraeais
- Hoffwn weld yfory.....
- Fe welais i.....
- Cyn gadael hoffwn.....
- Cymerais ran mewn (pêl droed, carnifal, samba)

YR AMAZON
RIO DE JANEIRO
SAO PAULO
BRASILIA
TRAETH
COPACABANA
IESU'R GWAREDWR
ANIFEILIAID
FFA COFFI
CNAU BRASIL
FAVELAS
FFA COCO
CARNIFAL
CARNIFAL
SAMBA

Fel gweithgaredd dosbarth fe wnaethon ni fodeli ateb enghreifftiol ar gyfer disgrifio lleoliad Brasil yn fyd-eang ac yn rhanbarthol, gan ymgorffori geiriau allweddol ar gyfer yr uned, iaith ddisgrifiadol a strwythurau brawddeg y gallir eu defnyddio dro ar ôl tro ar gyfer disgrifio ble mae gwlad. Enghraifft o waith disgybl "r wers wedi ei farcio 2 waith (asesu cyfoedion a finnau.)

Mae Brasil yng nghyfandir De America sef Hemisffer y De, o dan y cyhydedd. Mae Brasil hefyd rhwng y trofannau Cancr a Capricorn, felly bu'n wlad drofannol. Mae Brasil rhwng tua 5°G a 24°D o raddau hydred y ddaear.

Yng nghyfandirol mae Brasil wedi lleoli yn nwyrain cyfandir De America. Mae 10 wlad yn ffinio Brasil sy'n cynnwys Colombia, Periw a Venezuela. Nid yw Chile a Ecwador yn ffinio Brasil gan eu bod ar arfordir gorllewinol De America. Mae'r Cefnfor Tawel i orllewin De America, a'r Cefnfor Iwerydd sydd i ddwyrain Brasil. Mae afon fwyaf y byd hefyd yn rhedeg trwy ogledd-orllewin Brasil, sef yr Amazon.

Tasg 2

Mae angen i chi ddefnyddio'r nodiadau uchod er mwyn ysgrifennu paragraff i ddisgrifio lleoliad Brasil yn fanwl gywir. Defnyddiwch y mapiau â'r M.P.L.I. i'ch helpu.

Mae Brasil yn rhan o gyfandir De America. Mae afon fwyaf y byd yn rhedeg trwy Brasil. Mae Brasil yn ffinio 10 wlad: Colombia, Periw, Venezuela, Ecuador, Chile, Argentina, Uruguay, Paraguay, Bolivia a Brasil. Mae Brasil yn ffinio gyda'r Cefnfor Tawel i'r gorllewin a'r Cefnfor Iwerydd i'r dwyrain. Mae Brasil yn ffinio gyda'r Afon Amazon i'r dwyrain.

- ✓ - wele ceirnodau ar am Brasil #T14 #T12
- ✓ - cynnydd ffeithiau diatrol #T3

① Cychwyn e drefno ar ôl

marciwyd gan Emily J.

Ydych chi wedi cynnwys y canlynol...?

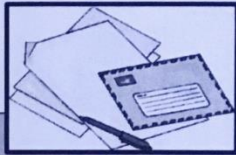
Graddfa Byd-Eang	Graddfa Gyfandirol
Cyfandir [continent]	Gwledydd sy'n ffinio [cyffwrdd]
Cyfeiriad y cwmrawd	Gwledydd arall
Cyhydedd	Cefnfor [ocean]
Hemisffer y Gogledd/De	Afon fwyaf y byd
Trofan Cancr/Capricorn	
Graddau [degrees]	

CAMU

ORDEN E. PROGRES

Taflen asesu wedi'i marcio o waith disgybl, gyda sylw penodol yn cael ei dalu i dargedau llythrennedd cynllun marcio'r ysgol. Mae disgyblion yn myfyrio ar yr adborth hwn ac yn defnyddio'r allwedd llythrennedd i fynd i'r afael â'u targedau.

Asesu: Llythyr perswadio Gianfranco

	Disgrifiad Lefel
L4	Gwneud defnydd o gardiau darllen ar fywyd Giorgio / ffeithiau am Potenza a Milan i adnabod rhesymau dros symud ac aros.
L5	- Gwneud defnydd da o gardiau darllen ar fywyd Giorgio / ffeithiau am Potenza a Milan. - Trafod nodweddion ffisegol a dynol amrywiol de a gogledd Yr Eidal.
L6	- Gwneud defnydd effeithiol o gardiau darllen ar fywyd Giorgio / ffeithiau am Potenza a Milan. - Cymharu nodweddion ffisegol a dynol amrywiol de a gogledd Yr Eidal gan ddefnyddio ffigurau.

Lefel athro 5

★ *lath berswadiol effeithiol, cyflwyno'r pwrpas yn gryf, diweddbgio yn crynhoi'r obolau yn obla.*

Ⓣ *Angen talu sylw i wallau llythrennedd, ac adolygu treigladau penodol - #T1 #T8 #T9*

Llofnod disgybl *Sophy Jones* Llofnod Athro *[Signature]* Dyddiad *10/01*

Targedau Llythrennedd

Sillfau	1	Angen defnyddio geiriadur i wirio sillafu.
	2	Defnyddio geiriadur/thesawrws i ddarganfod gair Cymraeg.
	3	Sillafu geirfa allweddol yn gywir.
Treiglo	4	Treiglo'n feddal ar ôl yr arddodiaid <i>am, ar, at, dan, dras, drwy, wrth, gan, heb, hyd, i, o</i>
	5	Cofio bod treiglad meddal ar ôl 'ei' gwrywaidd. <i>e.e ei goes e</i>
	6	Cofio bod treiglad llaes ar ôl 'ei' benywaidd. <i>e.e ei choes hi</i>
	7	Treiglo ansoddair yn feddal ar ôl 'yn'. <i>e.e yn weithgar, yn docius</i>
	8	Peidio treiglo berf ar ôl 'yn'. <i>e.e yn gweud, yn mynd</i>
	9	Defnyddio treiglad trwynol ar ôl 'fy'. <i>e.e fy nghartref, fy mhensil</i>
Rhywbeth o' i le	10	Cofio defnyddio 'ei' wrth siarad am un person ac 'eu' wrth siarad am fwy nag un.
	11	Defnyddio "Rydw i/Roeddwn i" a "Dydw i ddim/Doeddwn i ddim" yn gywir.
	12	Dysgu'r gwahaniaeth rhwng <i>v/yr</i> ac <i>a/ac</i> .
Atalnodi	13	Rhoi atalnod llawn (.) ebychnod (!) neu'r gofynnod (?) ar ddiwedd pob brawddeg.
	14	Defnyddio priflythyren yn gywir – dechrau brawddeg, enw person, enw lle.
	15	Defnyddio paragraffau i drefnu'r gwaith.
Cyffredinol	16	Darllen dros y gwaith yn fwy gofalus cyn ei gyflwyno.
	17	Gorffen pob darn o waith – gwaith dosbarth a gwaith cartref.
	18	Sicrhau bod gwaith sydd wedi ei golli drwy absenoldeb wedi ei gwblhau.
	19	Defnyddio'r 'Cerdyn Gwirio lath' i brawf ddarllen y gwaith yn ofalus.
	20	Ymateb i'r adborth/sylwadau CAMU mewn beiro gwyrdd.

Tasg asesu ar gyfer blwyddyn 8, gan ddefnyddio ffeithiau a gasglwyd o weithgareddau gwersi, rhaid i'r disgyblion ysgrifennu llythyr perswadiol anffurfiol. Cafodd y disgyblion eu briffio'n gyntaf mewn gwrs gan ddefnyddio'r sleidiau isod i esbonio'r iaith a'r nodweddion oedd eu hangen yn y llythyr (iaith berswadiol, dadleuon cryf a sillafu geiriau allweddol yn gywir.)

DYMA GIORGIO!

- Mae Giorgio yn byw yn Potenza yn De'r Eidal
- Mae Giorgio yn meddwl am symud i Milan i fyw gyda'i frawd Gianfranco

Fel tasg asesu rydych yn mynd i ysgrifennu llythyr fel ei frawd yn perswadio Giorgio i adael Potenza, De'r Eidal a symud i Milan i fyw.

BETH SYDD RHAI DYSTYRIED?

- Ffur llythyr
- Cyflwyniad yn dweud pwrpas y llythyr
- Ffeithiau am nodweddion FFISEGOL a DYNOL y gogledd a de'r Eidal
- Rhesymau personol dros SYMUD neu AROS
- Iaith perswadiol
- Geirfa amrywiol
- Sillafu a gramadeg wedi gwirio
- Diweddsglo effeithiol

AC WRTH GWRS.....

Meini prawf llwyddiant =

- ✓ Fformat llythyr anffurfiol (cyfeiriad, dyddiad, Annwyl, Hwyl)
- ✓ Brawddegau'n cyflwyno pwrpas y llythyr.
- ✓ Adnabod rhesymau personol dros symud ac aros.
- ✓ Cymharu nodweddion ffisegol a dynol gogledd a de'r Eidal
- ✓ Diweddsglo: Ystyried dadleuon / rhesymau posib dros symud i Milan ac aros yn Potenza gan bwysleisio rhesymau dros symud i Milan (perswadio).
- ✓ Defnyddio patrwm iaith perswadio e.e. Mae'n amlwg

FFURF LLYTHYR

Eich cyfeiriad
(y brawd, Gianfranco)

Gianfranco Cosanostro
1 Stryd y Ddinas
Milan
Lombardia
Gogledd yr Eidal

Dyddiad

Ciao Giorgio,

Dwi'n ysgrifennu atoch i'ch annog.....

1. Rhesymau personol
2. Nodweddion ffisegol/dynol
3. Diweddsglo PERSWADIOL

Ciao!
Gianfranco

Cyflwyniad +
PWRPAS

Llythyr ANFFURFIOL

Briff asesu a meini prawf llwyddiant a grëwyd yn dilyn cynllun yr ysgol ar gyfer asesiad ysgrifenedig blwyddyn 9. Rhaid i'r disgyblion ystyried a dadlau o blaid ac yn erbyn y datganiad nad yw llosgfynyddoedd ond yn ddinistriol, gan ddefnyddio iaith berswadiol, trafod ffeithiau a rhanddeiliaid. Telir sylw penodol i wallau sillafu, patrymau iaith a'r geiriau allweddol a ddefnyddir.

 A yw echdoriadau llosgfynydd yn ddigwyddiadau dinistriol sy'n creu effeithiau ofnadwy? - Trafodaeth Tasg Lefelu Cyfathrebu	
Y Dasg: Mae angen i chi greu adroddiad i ateb y cwestiwn yma: A yw echdoriadau llosgfynydd yn ddigwyddiadau dinistriol sy'n creu effeithiau ofnadwy?	
Cotlar: Mae'r gwaith yma'n dasg asesu felly mae'n bwyslg: ✓ Dilyn y cyfarwyddiadau bod yn amlwg; ✓ Darllen drws y gwaith cyn ei gyflwyno er mwyn gwito camgymeriadau; ✓ Cyflwyno'r gwaith/ gwybodaeth man eiddiol a phosib i arddangos sgiliau TGC h.	
	
Meini prawf llwyddiant! (gwybodaeth sydd angen cynnwys): ✓ Teitl - y cwestiwn uchod ✓ Defnyddio patrwm iaith trafodaeth e.e. Arun llaw ✓ Peryglon echdoriadau - ysgrifennu am nodweddion a difrod llif pyroclastig, lafa a.y.b gyda llun o bob un. ✓ Teitl i bob llun. ✓ Mantleision byw ger llosgfynydd - ar ffurf barn pobl gwahanol e.e. ffemwr ar lethr llosgfynydd, perchennog cwmni mwyngloddio. ✓ Map lleoliad a lluniau o'r mantleision gyda theitlau. ✓ Diwedd glo - dod i benderyniad er mwyn ateb y cwestiwn. Mae'n golygu eich bod yn pwysu a mesur y mantleision ac anfanteision ac yn nodi beth rydych yn credu.	
Lgyrraedd lefelau 6 a 7 • Rhoi enghreifftiau, ffeithiau a ffurau pendant o waith ymchwil i gefnogi'r gwaith. • Defnyddio amrywiaeth o dermau yn gywir • Gwneud penderfyniad gwybodus am effeithiau echdoriad llosgfynydd gan gyflawnhau eich barn yn fanwl.	

Banc geiriau gyda diffiniadau syml fe wnes i greu fel cyflwyniad i tectoneg ar gyfer setiau is nad oedd yn deall termau penodol yn ystod y wers gyntaf. Roedd y disgyblion yn gallu tynnu sylw at ddiffiniadau pwysig ac anodi o amgylch y banc geiriau wrth i'r uned ddatblygu dros y gwersi.

<u>Banc Geirfa</u>		
TERM CYMRAEG	TERM SAESNEG	DIFFINIAD
Craidd	Core	Rhan ganol y ddaear
Cramen	Crust	Haen allanol y ddaear
Crater	Crater	Agoriad yn y ddaear. Crater llosgfynydd yw'r agoriad siap twndis (funnel) ar y brîg.
Daeargryn	Earthquake	Symudiad sydyn o blatiau'r ddaear
Difrod	Damage	Eiddo / nodweddion naturiol yn cael eu strwa
Echdorri	Erupt	Pan fydd llosgfynydd yn ffrwydro
Graddfa Richter	Richter scale	Y raddfa a ddefnyddir i fesur nerth daeargryn
Lafa	Lava	Creigiau tawdd yn cyrraedd arwyneb y ddaear
Lahar	Lahar	Lleidlif (mudslide) o ludw (ash) folcanig a dŵr o ganlyniad i echdoriad folcanig
Llosgfynydd	Volcano	Agoriad yng nghramen y ddaear
Magma	Magma	Creigiau tawdd (molten rock) o fewn y fantell
Mantell	Mantle	Yr haen islaw'r gramen, gyda chreigiau tawdd (molten rock)
Seismograff	Seismograph	Offer i fesur nerth daeargryn
Tsunami	Tsunami	Ton enfawr â achosir gan ddaeargryn o dan dŵr y môr

Ychwanegwch unrhyw geiriau newydd rydych chi'n dysgu yn ystod yr uned hon i'r banc geirfa. Cofiwch ychwanegu'r gair Saesneg ac ystyr y gair hefyd.

Darpar Athro	Carys Matthews	Dosbarth:	8 Set 3
Maes Dysgu a Phrofiad neu Bwnc	Maes Dysgu a Phrofiad Daearyddiaeth	Dyddiad:	28.01.20
Ffocws Gwers:	Cyflwyniad i Frasil		
Cysylltiadau ystyrlon â'r Cwricwlwm	Y Byd Cyfoethog a'r byd tlawd- cymharu lefelau datblygiad a statws economaidd-gymdeithasol		
Cysylltiadau ystyrlon â: Chyfrifoldebau trawsgwricwlaidd	Llythrennedd: Ysgrifennu anffurfiol, siarad a gwrando ysgrifennu cerdyn post, darllen ysgrifennu ffuglennol, ysgrifennu creadigol, cwestiynu, dehongli darluniadau cynrychiolydd o Frasil a'u cymhwyso i eiriau.		
Targedau Personol (Cysylltiedig â SAC ac wedi eu nodi mewn adolygiad wythnosol) Ysgogi'r dysgwyr i gyflawni tasgau cyflwyniad i Frasil ar lefel briodol ar gyfer yr ystod o alluoedd ymhlith y dosbarth, wrth reoli'r amgylchedd dosbarth yn effeithiol ac yn barhaus.			

Amcanion Dysgu (ffocws ar ddysgu – defnyddio geirfa ddealladwy):
Bydd disgyblion yn dysgu i wneud y canlynol: Nodi a rhannu eu dealltwriaeth bresennol eu hunain o Brasil Defnyddio sbardunau gweledol i wella eu dealltwriaeth o ddiwylliant a thirwedd Brasil Cymhwyso eu dysgu i mewn i ysgrifennu creadigol a chwestiynu ar gyfer cyfres o wersi

Enghraifft o gynllun gwers ar gyfer gwers seiliedig ar lythrennedd- Cyflwyniad i Frasil disgrifio a thrafod cyd-destun delweddau ac ysgrifennu cerdyn post o Frasil. Sylw penodol a delir i siarad a gwrando, ysgrifennu a darllen agweddau ar lythrennedd Cymraeg.

3 a) Edrychwch ar y data datblygiad ar gyfer y saith gwlad yn nhabl B. Dewiswch y pedwar dangosydd rydych chi'n credu sy'n rhoi'r darlun orau o ddatblygiad. Esboniwch pam yr ydych wedi dewis y pedwar.

CFC - yn fesur ^{da} ~~dda~~ o ddatblygiad am ei fod yn dangos cyflwr cyffwrddlog ym mhob gwlad. Mae anghen cyflwr i brynu anghenion i fyw ~~diogel~~ - yn fesur ~~dda~~ o ddatblygiad am ei fod rhaid i bob ~~person~~ gael diwr glân i fyw.

#T4 CMB & Disgrychiad ocs - yn fesurau ~~da~~ o ddatblygiad rhwydd maent yn ~~ffwrdd~~ ⁱ ~~ddangos~~ safon gŵel meddygol a freint o ~~ffwrdd~~ a diwr glân sydd mewn gwlad.

#T4 + Gwirio cyn
✓ treiglo heb angen

Gwaith dosbarth disgyblion wedi'i farcio yn ystod marcio llyfrau bob wythnos, nodwyd cyfieithu diangen a defnyddiwyd targedau o fframwaith marcio llythrennedd yr ysgol.

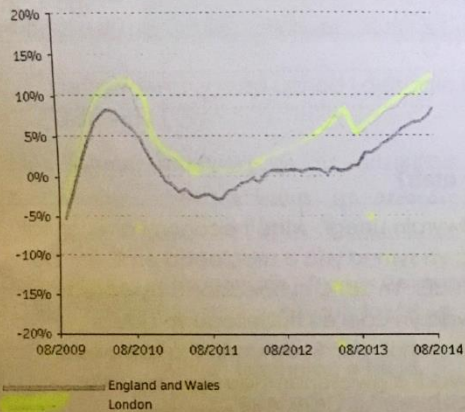
Cyn y daeargryn

- Penrffynwch sut a ble y daw eich teulu'n ôl at eich gilydd os cewch i'ch gwahanu
- Dysgwch ble mae'r llecynnau diogel ymhob stafell: o dan fyrddau cadarn, desgiau neu yn erbyn waliau mewnol.
- Cofiwch ble mae'r manau peryglus fel ar bwys ffenestri neu llefydd tan.
- Cadwch restr o rhifau ffôn argyfwng.
- Dysgwch sut i ddyfrod y nwy, y dwr a'r trydan rhag ofn i'r llinellau gael eu difrodi.
- Cadwch gyflenwadau o fwyd a dwr mewn argyfwng.

✓ Da iawn, gwybod beth i gyd wedi ei chynnwys.
#T2 #T4

Gwaith grŵp i greu cyflwyniad o flaen y dosbarth i esbonio beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl daeargryn. Roedd y sleidiau wedi'u marcio cyn cyflwyno a sicrhawyd bod y termau cywir yn cael eu defnyddio, yn ogystal â'r dasg o wella sgiliau llythrennedd, cyfathrebu a gwrando Cymraeg y dosbarth cyfan.

Newid blynyddol ym mhrisiau tai ers 2009

1. Disgrifiwch y tuedd mewn prisiau tai rhwng 2009 a 2014. (4)

Pri tuedd yw bod prisiau tai yn codi ond mae'n cyrraedd anghyson. Mae'r afnydd mwyaf mewn prisiau tai mewn 2009 a 2010 ond rhwng 2010 a 2011 mae lleihad amlyg.

Prisiau x3
#T1

Gwaith cartref papur TGAU wedi'i osod a'i farcio gennyf fi, sylwi ar gamgymeriadau dro ar ôl tro sylwais i'r disgybl ysgrifennu'r gair yn gywir 3 gwaith, yn unol â pholisi marcio'r ysgol. Ar ddiwedd y papur, rwyf hefyd yn gosod targedau llythrennedd ar gyfer materion sy'n codi dro ar ôl tro.

Gwers gyntaf yn cyflwyno manteision llosgfynyddoedd i setiau is blwyddyn 9. Gan ddefnyddio tasgau syml, hwyliog fel codebreaker i ddechrau, ymatebodd y disgyblion yn dda i'r dechreuwr a dechrau ymgyswrtu â geiriau allweddol y testun. Roedd y dasg gyntaf o lenwi'r bylchau hefyd yn ffordd syml i'r disgyblion ddechrau defnyddio'r banc geiriau ac i sicrhau bod y sillafu'n gywir o ddechrau'r uned.

TORRWCH Y COD I DDARGANFOD Y NOD!

A	B	C	Ch	D	Dd	E	F	Ff	G	Ng	H	I	L
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
LI	M	N	O	P	Ph	R	Rh	S	T	Th	U	W	Y
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

TASG 1

Cwblhewch y dasg llanw'r
blychau yn eich llyfrynau
gwaith!

Gennach gopi o'r diagram isod yn eich llyfrau a'i gweithiau er mwyn dangos manteision byw ger llosgfynydd.

Tir ffrwythlon

Mae llofn terri lawr i greu ffrwythlon sy'n dda i Mae'n ennill arian i ffermyr e.e. tyfu grawnain ar fynydd Sicilia.

Egni geothermal

Mae dŵr yn cael ei lawr i greigiau poeth llosgfynydd i greu sy'n troi'n trydanau i wneud Mae dros o gartrefi Swlad yr Iâ yn defnyddio egni geothermal.

Manteision byw ger llosgfynydd

Defnyddiau gwerthfawr

Mae mwynau gwerthfawr i'w cael mewn magna wedi caledu. Mae cwmnïau yn am aur, arian a ar fynydd UDA.

Twristiaeth

Mae llosgfynyddoedd yn denu llawer o ymwelwyr sy'n gwario llawer o a chreu i bobl mewn bwyta a Mae llawer o ymwelwyr yn yn mynd i weld llosgfynyddoedd prydferth a yn

Blychau geirfa

Gwlad yr Iâ	pridd	Etna	arian	gwestai	ffermio	gwaith	mwylgloddio
St Helens	bwmpio	70%	chopr	stêm	trydan	geiserau	

I annog darllen pellach gan edrych ar Frasil gyda disgyblion gallu uchel blwyddyn 8, creais dasg dealltwriaeth fel tasg ymestynnol. Gan ddefnyddio 2 darn darllen o adnoddau'r ysgol, sydd yn cyferbynnu bywyd ym Mrasil (tlawd a cyfoethog,) wnes i paru hyn â chwestiynau addas ac yn sicrhau y byddai geiriau allweddol o'r uned yn cael eu cynnwys. Ehangodd hyn eu barn am Frasil a sgiliau darllen ac ysgrifennu cryfach.

SAO PAULO—Y CYFOETHOG

Helo

Fy enw i yw Maria ac rwy'n byw yn Sao Paulo gyda'm rieni a'm brawd. Rheolwr yn ffatri Ford ar gyrion y ddinas yw'n nhad ac mae'n ennill cyflog da iawn. Mae mam yn gweithio mewn swyddfa. Rydym yn byw mewn ty neis gyda gardd yn un o faestrefi moethus Sao Paulo. Mae'r ty yn fawr gyda pump ystafell wely a thri ystafell ymolchi. Wrth gwrs mae gennym llawer o gyfleusterau modern yn y ty fel peiriant golchi a theledu lloeren ac mae gennym dau gar. Daw morwyn bob dydd i goginio i ni a glanhau'r ty.

Mae fy mrawd Carlos dwy flynedd yn hynach na mi ond rydym yn mynd i'r un ysgol. Rwy'n hoffi Chwaraeon, Daearyddiaeth a Ieithoedd ac rwy'n gobeithio mynd i Brifysgol pan rwy'n hyn. Yn ystod yr wythnos rwy'n gweithio'n galed gyda gwaith ysgol—rydym yn cael llawer o waith cartref.

Ar y penwythnos rydym yn aml yn mynd i dy sydd gennym ger y traeth yn Ubatuba, tref glan y mor ar arfordir yr Iwerydd. Os nad ydym yn mynd yno rwy'n hoffi mynd i mewn i'r ddinas. Mae canol

Sao Paulo fel canol unrhyw ddinas fodern gyda crafwyr awyr enfawr, siopau hyfryd, nifer mawr o dai bwyta a digon o fywyd nos. Yn Rua Augusta mae'r siopa fashiwn gorau. Weithiau mae fy mrawd yn mynd a fi i ddisco—rwy'n hoffi dawnsio'r Samba.

Sao Paulo yw'r ddinas fwyaf a mwyaf moethus ym Mrasil. Mae llawer o fobl yno ac mae o hyd yn brysur. O amgylch y ddinas mae'r ardal bwysicaf ym Mrasil am ddiwydiant a ffermio. Mae dros 90% o'r ceir sy'n cael eu cynhyrchu ym Mrasil yn cael eu cynhyrchu yma. Mae'n teimlo fel petai ffatrioedd a swyddfeydd newydd yn agor pob dydd.

Fel llawer o deuluoedd yn Sao Paulo mae gennym safon byw da a digon o fodd gennym. Ond nid yw pawb mor ffodus. Mae rhai pobl yn dlawd iawn ac mae bywyd iddynt hwy yn galed iawn.

SAO PAULO—Y TLAWD

Helo

Roberto ydw i ac rwy'n ddeuddeg mlwydd oed. Rwy'n byw gyda'm rieni a'm pedair chwaer ar gyrion Sao Paulo. Mae ein cartref mewn ardal o slymiau a elwir yn favelas ym Mrasil.

Ty syml iawn sydd gennym. Ni adeiladodd y ty gydag unrhyw ddefnydd oedd ar gael—darnau o goed, cardfwrdd, carped a.a. Dim ond dwy ystafell fach sydd yn y ty. Yn un ystafell rydym yn gweithio, bwyta ac ymlacio ac yn y llall rydym yn cysgu. Nid oes llawer o le ac mae pawb ar ben eu gilydd ond rydym yn gwella'r ty drwy'r amser.

Mae dad yn gwneud sandalau allan o hen deiars ceir ac yn eu gwerthu mewn marchnad bach ger ymyl y favela. Ar ddydd da gall wneud dros 1 cruzado (tua 80 ceiniog). Dim ond yn y bore fyddai'n mynd i'r ysgol. Nid oes llawer o lyfrau ac anaml mae na bapur neu pen.

Yn y prynhawn ac ar y penwythnos rwy'n mynd i ganol Sao Paulo i lanhau 'sgidie. mae dad yn dweud y bydd rhaid i fi adael ysgol cyn hir a mynd i weithio llawn amser. Mae angen yr arian ar y teulu.

Mae'r favela yn aroglu'n wael iawn oherwydd fod carthffosydd agored yn rhedeg i lawr y strydoedd ac hyd yn oed o dan y tai. Mae'r lle yn frwnt iawn ac mae salwch a clefydau yn broblem fawr. Roedd fy nwy chwaer fach bron marw o'r dolur rhydd pan oeddent yn fabanod. Mae'r cyngor yn ceisio gwella'r ardal. Yn ddiweddar roedd y cyngor wedi dod a thrydan a phibellau dwr i'n rhan ni o'r favela sydd yn help mawr.

Mae bron hanner trigolion Sao Paulo yn byw mewn slymiau fel hwn.

Adroddiad a grëwyd gennyf ar gyfer fy ysgol leoli yn ystod yr etholiadau. Fy ffocws oedd edrych ar lythrennedd yn yr ysgol a chyflwyno fy nghanfyddiadau mewn cyflwyniad i staff. I fynd at hyn, fe wnes i greu adroddiad ar ffurf Estyn, sy'n enriched fy nealltwriaeth o derminoleg ysgolion a thrafod mentrau llythrennedd o fewn yr ysgol, iaith yr wyf wedi cael trafferth gyda hi ar ddechrau'r cwrs. Roedd creu'r adroddiad yn rhoi cyfle i mi drafod fy nghanfyddiadau yn broffesiynol ac ehangu fy ngwybodaeth o fframweithiau llythrennedd Cymraeg mewn ysgolion.

Gwella llythrennedd ar draws yr ysgol-ymchwil yn [REDACTED]

Nifer y disgyblion: 1577

Ystod oedran: 11-18

Dyddiad yr ymchwil: Mawrth 2020

Gwybodaeth am yr ysgol

Mae [REDACTED] Sir Gaerfyrddin ac mae'n ysgol ddwyieithog o 1577 o ddisgyblion, gyda 267 o fyfyrwyr yn y chweched dosbarth. Daw tua hanner y disgyblion o'r dref ei hun a'r hanner arall o'r ardal wledig gyfagos, gyda thua 250 o ddisgyblion yn teithio o'r tu allan i ddalgylch naturiol yr ysgol. Mae gan bron i 6% o ddisgyblion ddatganiad anghenion addysgol arbennig, o'i gymharu â 2.2% ar draws Cymru, gyda chanolfan ddynodedig o fewn yr ysgol i gefnogi dysgwyr ag ADY. Mae anghenion addysgol arbennig gan bron i 30% o'r disgyblion.

Yn ôl adroddiad diweddaraf Estyn ar yr ysgol (2019), mae chwarter y disgyblion "ddim yn freintiedig nac yn ddifreintiedig" ond mae tri chwarter y disgyblion yn dod o ardal sydd o dan fantais yn economaidd. Daw bron i draean o'r disgyblion o gartrefi Cymraeg eu hiaith. Mae tua 47% o'r disgyblion yn siarad Cymraeg yn rhugl ac mae ychydig dros hanner yn astudio Cymraeg fel eu hiaith gyntaf.

Penodwyd y Pennaeth ac un Dirprwy Bennaeth ym mis Medi 2017. Mae'r uwch dim arweinyddiaeth yn cynnwys y pennaeth, dau Ddirprwy Bennaeth, tri Phennaeth Cynorthwyl, dau uwch athro a'r cydlynnydd anghenion addysgol arbennig.

Cefndir i ffocws ymchwil

Cyn cynnal yr ymchwil, cyd-destun cefndir drwy adroddiadau Estyn (2007, 2019) a MyLocalSchool (n. d) ar gyfer data meintiol a fydd yn llunio ystod yr ymchwil. Gan ddygu am y 6% o ddisgyblion o leiafrifoedd ethnig a 1.5% o SIY, roedd hwn yn sicrhau faes ymchwil yr oeddwn yn anelu at ei archwilio o ran llythrennedd.

O'r adroddiadau a nodwyd gan Estyn, nododd yr ymchwilyr fod ganddynt

"sgiliau llafaredd Saesneg hyfedr"

ond, nid yw sgiliau llafar Cymraeg

disgyblion sy'n cael llawer o'u

haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg

"wed'i'u datblygu i'r un graddau

â'u sgiliau llafar Saesneg." Yr oedd

hon yn agwedd ddiddorol i'w

chadw mewn cof ar gyfer ymchwil

ac i ystyried y gwahaniaethau

rhwng ffrydiau bandio Cymraeg a

Saesneg.

Gan ddefnyddio cynllun datblygu'r

ysgol, fe wnes i nodi agweddau ar lythrennedd roeddwn i'n awyddus i

ganolbwyntio ar. Dysgais yn gyntaf fod cydlynnydd llythrennedd wedi'i neilltuo

ac o hyn, roedd cynllun datblygu adran wedi'i greu i drin llythrennedd fel pwnc

trawsgwriclaidd, gan gydweddu'n dda â chwrwllwm newydd Cymru a'r

fframwaith llythrennedd. Roedd gan yr ysgol hefyd ddisgwyliadau penodol ar

gyfer medrau llythrennedd penodol a thargedau mesuradwy (Ffigur 1.)

2. More Able and Talented:

We will seek to:

- identify able pupils
- promote ways of structuring learning for able pupils
- develop a focus group which supports and challenges able pupils

Figure 1: Literacy Policy

We will seek to:

- support their learning and provide challenges matched to their needs
- use a range of teaching strategies such as guided group work, writing frames and oral activities
- develop reading focus groups to help them find their need
- develop a *guideline* focus group which supports the pupils

Figure 2: Policy for the gifted and talented

bod y polisi'n cael ei addasu, ei wella a'i ddilyn yn agos fel dull ysgol gyfan o fonitro llythrennedd, yn hytrach na'i fod yn dod yn ffocws ar gyfer adrannau Cymraeg a Saesneg yn unig.

Polisi allweddol terfynol a ddarparodd y cyd-destun ar gyfer yr ymchwil hwn oedd strategaethau monitro ac ymyrryd yr ysgolion. Monitro gan ddefnyddio data SIMS, canlyniadau oedran darllen, profion cenedlaethol a chanlyniadau

Reading

We aim to give pupils:

- strategies to help them read with greater understanding
- strategies to locate and use information
- strategies to summarise, synthesise and adapt what they learn
- a level of literacy that will enable pupils to cope with the increasing demands of various subjects

Writing

- the opportunity to provide for co-ordination across subjects to recognise and reinforce pupils' language skills, by:
- using the 4 text types so that pupils have clear models for their writing
- being clear about audience and purpose
- providing opportunities for a range of writing experiences including extended writing

Figure 3: Reading Policy

arholiadau, mae'r ysgol yn tracio llythrennedd mewn dull ystadegol fel y gall pob athro gael mynediad at y wybodaeth a darparu sgaffaldiau neu her i'r disgyblion lle mae eu hangen. Mae system ymyrraeth ar waith sy'n defnyddio'r data hwn i weithredu cynlluniau amrywiol ar gyfer disgyblion, a thrafodir llwyddiant y rhain yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.

Prif Canfyddiadau

Agwedd ysgol gyfan

Y llwyddiant nodedig

cyntaf oedd defnyddio

"cynllun datblygu'r adran

llythrennedd" a oedd yn

cynnwys pob adran wrth

weithredu gwella

llythrennedd ar draws yr

ysgol. Gwelwyd hyn wrth

gysgodi disgybl blwyddyn

7 ac arsylwi ar y wers

fathemateg.

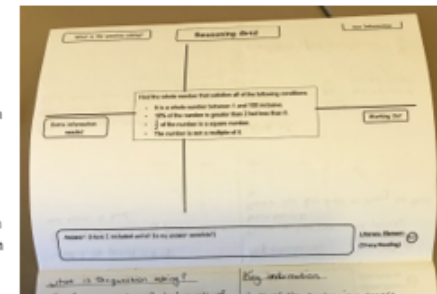

Figure 3: Overview of the school's approach to literacy

Yma dysgais fod y cwestiynau mathemateg mwy "seiliedig ar lythrennedd" a oedd yn cynnwys rhesymu a marciau iaith wedi'u gwneud mewn llyfryn ar wahân a hefyd gwersi pwrpasol i wella mynegiant y disgybl wrth ddatrys problem. Yn Ffigur 3, gwelwn fanylion cwestiwn lle mae disgyblion yn gweithio allan beth mae'n ei ofyn, pa wybodaeth sydd ei hangen a beth sydd angen ei "weithio allan". Mae hon yn enghraifft wych o ddefnyddio llythrennedd i wella canlyniadau profion wrth i ddisgyblion ddygu darllen y cwestiwn yn iawn a gwerthuso'r hyn y mae angen ei gynnwys.

Llwyddiant arall y dull "ysgol gyfan" a arddangosir yma oedd y "muriau llythrennedd" a gynhwyswyd ym mhob ystafell ddosbarth. Yn ystod arsylwadau ystafell ddosbarth, gwelais y waliau hyn yn cael eu defnyddio gan y disgyblion a thafenni sgaffaldiau "pyramid llythrennedd" yn cael eu hannog yn ystod gwers Hanes wrth ysgrifennu dadl ddarbwyllo. Mae'r defnydd hwn o'r un arddangosfeydd ac adnoddau ar draws pynciau yn annog disgyblion i ystyried eu mynegiant a'u gramadeg ym mhob darn o ysgrifennu, nid yn unig mewn dosbarthiadau iaith.

Ymgysylltu â rhieni

Llyddiant ymddangosiadol arall o fewn yr ysgol gyfan oedd cynnwys rhieni yn y broses o weithredu llythrennedd ar draws pynciau. Roedd hyn yn cynnwys defnyddio "noson sgiliau darllen" i annog plant i ddarllen, gyda chynghor ar ymuno â llyfrgelloedd, darllen gartref a gwella cyrhaeddiad cyffredinol yn yr ysgol.

Ceir enghraifft arall o ymgysylltu â rhieni yn Ffigur 4, lle y pennwyd her ddarllen yr haf gan yr ysgol a llythyrâu a anfonwyd adref i rhieni lle y rhennir y cynllun gyda'r rhiant a'r plentyn i ennill tystysgrifau a phwyntiau darllen dros yr wyliau Haf.

Defnyddir hefyd o fewn "grwpiau ffocws" rhieni'r ysgol a gweithdai i gynnwys rhieni mewn gwella llythrennedd yn eu plant ac ar draws yr ysgol. At ei gilydd, mae lle amlwg i ddefnyddio ymgysylltiad rhieni â gwella llythrennedd yn mholisiau'r ysgol ac mae wedi gweithio gyda strategaethau eraill i gyflawni hyn.

Figure 4: Sdema ddarllen yr haf

Dear parent/guardian,

At the summer holiday approach we want to celebrate the joy of reading by launching our Ysgol Dyffryn Aman Summer Reading Challenge. The challenge is for year 6 pupils to read over the summer holidays. Pupils who read one or two books will receive a bronze award, a silver award will be given to pupils who read three or four books and a gold award for those who read five books or more. These books can be fiction or non-fiction.

Pupils can make a note of the books they have read on the attached sheet. They must also include a brief summary of the book, note their enjoyment of the book out of 5 and ensure that a parent/guardian or local librarian signs to certify that the book has been read. Awarded library books on any of books and e-books and are looking forward to helping our pupils choose their books.

Every pupil who successfully meets the challenge will receive a certificate and positive points on Class Charts in line with the number of books they have read.

We hope you

- To develop the reading skills and vocabulary that are vital for success in school, work and life in general.
- To assist children's inclination to read at home and widen their repertoire.
- To avoid the 'summer holiday dip' in reading motivation and attainment.

Completed forms should be returned to school by the 15th September and term teachers will remind their pupils of this at the start of the new term.

I very much hope that you will encourage your child to participate.

Yours faithfully,

Llythrennedd SIY

Un maes llwyddiant nodedig o fewn fframwaith llythrennedd yr ysgol yw'r gwaith a gyflawnwyd gyda myfyrwyr SIY. Gyda 6% o ddisgyblion o leiafrifoedd ethnig a 1.5% o ddisgyblion yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol, roedd eu cynllun gwaith yn faes diddordeb allweddol yn ystod fy arsylwadau. Roedd rhaglen ddynodedig SIY gan gynnwys gwersi 1 i 1, gan ddechrau o gynnwys CA1 hyd at CA3 yn dangos canlyniadau dramatig. Yn ystod fy sylwadau siaradais â disgyblion a oedd wedi dod yn rhugl yn Saesneg mewn cyn lleied â 2 flynedd. Yr hyn a oedd yn ddiddorol am y wers hon oedd y cynnwys diwyllianol Cymraeg, dysgu am darddiad Dydd Gŵyl Dewi ac ysgrifennu stori Dewi (Ffigur 5.) Roedd hyn hefyd yn cynnwys Cymraeg achlysurol a ddefnyddir gan yr athro ac roedd yn cael ei chydnabod a'i hateb gan y disgyblion SIY sydd hefyd wedi dechrau amgyffred y Gymraeg i raddau, ac nid oeddwn yn disgwyl gweld hynny yn ystod yr ymchwili hwn. Roedd yr ystiriaeth hon ar gyfer myfyrwyr mudol o bob cwr o'r byd (Romania, Twrci, Syria, Tsieina i enwi rhai,) i ddysgu treftadaeth a diwylliant eu cartref newydd yn arbennig o drawiadol ac wedi'i chysylltu'n gryf â'r "Cynrychiolwr Cymraeg."

Hefyd, darparodd yr ysgol gyfieithydd a sesiynau lle gallai rhieni'r myfyriwr SIY ddod i mewn a sgwrsio gyda'u disgybl a'r cyfieithydd a dysgu am eu hysgol newydd a'u cynllun gwaith, gan gynnwys darllen gartref i wella llythrennedd. Roedd yr ystiriaeth o'r berthynas rhwng y myfyriwr, y rhieni a'r ysgol i integreiddio'r disgyblion i gymuned yr ysgol yn ganfyddiad trawiadol ac yn cael canmoliaeth uchel gan staff eraill yr ysgol.

Ymyrraeth Darllen System Bydi

Mae'r system Bydi yn dechneg drafod lle mae 4 maes allweddol yn cael eu trafod rhwng "Bydi" mentor a ddisgybl "Bydi" sydd angen ymyrraeth i wella darllen a sgiliau llythrennedd yn gyffredinol. Mae'r meysydd hyn (rhagfynegi, holi, esbonio a chrynhoi,) yn cael eu defnyddio gan y mentoriaid i ymestyn dealltwriaeth y darllenydd o'r cyd-destun ac i ddysgu geiriau newydd. Yn ystod fy arsylwadau, bŵm yn bresennol mewn sesiwn fugeiliol darllen cyfeillio lle'r

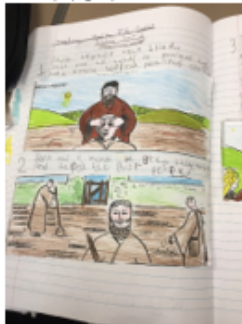

Figure 5: gwaith disgybl SIY ar ddydd Gŵyl Dewi

oedd disgyblion blwyddyn 12 yn gwrandao ar ddisgyblion blwyddyn 8, yn defnyddio'r 4 maes trafod a thaflen gofnodi ar gyfer cynnydd a wnaed. Fe wnes i sylwi bod hyn yn defnyddio arweinyddiaeth a sgiliau addysgu cyfoedion disgyblion blwyddyn 12 a oedd yn brysur iawn yn helpu eu myfyriwr, a bydd hyn yn ei dro yn gwella'r sgiliau hyn ar gyfer byd gwaith ac addysg bellach.

Cymerais ran hefyd yn sesiwn fugeiliol ymyriad darllen blwyddyn 7 lle roedd 1 ar 1 darllen gyda staff cynorthwyo dysgu ac athrawon o fewn yr adran Saesneg. Cymerais le aelod a oedd yn absennol ac yn darllen gyda disgybl blwyddyn 7, a oedd, i'm syndod i hefyd yn ddisgybl SIY roeddwn wedi cwrrdd ag o'r blaen ond roedd o safon darllen uchel i fod yn rhan o gynlluniau ymyrraeth prif ffrwd, yn ogystal â'r rhaglen SIY. Yn gyffredinol mae'r ymyriadau hyn yn dangos addewid mawr wrth ddatblygu hyder ac annibyniaeth y disgybl, y berthynas o fewn yr ysgol ac o ddata ar y tafenni darllen Mae hyn yn gwella'r cynlluniau llythrennedd a darllen yn uniongyrchol.

Cynllun Ymyrraeth yr Uwch Gynghrair

Ail gynllun ymyrraeth a fabwysiadwyd gan yr ysgol yn tarddu o'r Ymddiriedolaeth Llythrennedd o'r enw Cynllun Ymyrraeth yr Uwch Gynghrair. Mae'r cynllun hwn, a drosglwyddwyd bellach i ganolbwyntio ar ymyrraeth cynradd, wedi parhau fel rhaglen yn yr ysgol gan athro Saesneg gyda chaniatâd o'r Ymddiriedolaeth Llythrennedd.

Wedi'i anelu at ddisgyblion blwyddyn 8, mae'n agored i bob myfyriwr ond mae'n canolbwyntio ar y rhai sydd â diddordeb mewn darllen. Trwy'r thema pêl-droed, defnyddio crysau tîm a llyfrau sy'n ymwneud â'r sbort, mae'r "tîm" o sêr darllen yn cael cyfres o 10 sesiwn, fel arfer yr un diwrnod a gwers bob wythnos, i ymgysylltu â llythrennedd trwy chwaraeon. Mae hyn yn y gorffennol wedi cynnwys triapiau i'r Llyfrgell (Llyfrgell yr ysgol a Llyfrgell Rhydaman) yn ogystal â digwyddiadau a lleoliadau chwaraeon megis Clwb Criced Morgannwg a Stadiwm Liberty. Mae gan y cynllun Noson Dystysgrif hefyd a siaradwyr gwadd, megis Tom Palmer sy'n trafod goresgyn dyslecsia i fod yn awdur, a noddwr darllen i'r cynllun David Brayley.

Un o brif lwyddiannau'r cynllun yw ystyried cyllid a hygyrchedd y cynllun. Mae'r cynllun yn costio ychydig iawn i'r ysgol, cost cyflenwi staff yn ystod sesiynau a theithiau dydd, ac ambell i ffi o siaradwr gwadd a'r noddwr. Wrth siarad â chydlynnydd y cynllun mae rhieni'r sêr darllen wedi bod yn hynod

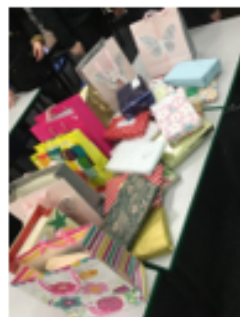
gefnogol, ac mae rhieni wedi talu am gost cludiant bws ar gyfer triapiau ac wedi cefnogi cynnydd sêr darllen yn ystod y cyfnod 10 sesiwn.

Diwrnod y llyfr

Y fenter ysgol gyfan derfynol i wella llythrennedd yn ystod fy ymweliad, rwyf wedi gweld llwyddiant diwrnod y llyfr yn yr ysgol. Fel digwyddiad allweddol ar gyfer llythrennedd plant, rhagwelais mai cyfrifoldeb yr adran Saesneg fyddai hyn, ond nid oedd hyn yn wir. Yn gyntaf, fe wnes i arsylwi blwyddyn 7 yn cael "her lyfrau" (Ffigur 6) lle cafodd athrawon eu dynodi'n llyfr ac awdur yr un, a bu'n rhaid i ddisgyblion gasglu'r teitlau hyn ar draws yr ysgol i ennill gwobr. Roedd hyn nid yn unig yn cael y disgyblion i drafod y llyfrau a nodi llyfrau y byddent efallai am eu darllen yn y dyfodol ond a oedd yn cael effaith ar yr athrawon hefyd.

Ffigur 6: Darllen diwrnod y llyfr

Ffigur 7: Rhoddiau yr athrawon i ddiwrnod y llyfr

Wrth barhau i ganolbwyntio ar ddiwrnod y llyfr, roeddwn hefyd yn helpu yn yr "Book Swap Athrawon," elfen arall o'r digwyddiad. Fe wnes i helpu wrth i ddisgyblion blwyddyn 7 gyflwyno llyfr newydd i bob athro, a oedd wedi cael ei roi'n ddiennw gan athro arall. Mae hyn nid yn unig yn annog darllen am hwyl o fewn y staff, ond mae hefyd yn creu modelau rôl da i'r disgyblion ac yn effeithio ar eu hagwedd at ddarllen (www.readingconnectsus.com/teachers-as-reading-role-models, 2019.) Ar y cyfan, roeddwn i'n synnu gyda chyfraniad y staff, roedd tua 40 o lyfrau'n cael eu rhoi (Ffigur 7) ac roedd disgyblion blwyddyn 7 dan sylw yn dweud ei bod yn "syniad cŵl" i'r llyfrau gael eu lapio'n ddiennw. Mae'r ymgysylltiad hwn â diwrnod y llyfr yn amlgu pwysigrwydd darllen a llenyddiaeth fel ysgol gyfan.

Prif gasgliadau

Mae'r wythnos ymchwil hon, sy'n canolbwyntio ar llythrennedd fel blaenoriaeth ysgol gyfan, wedi amlgu sawl maes o lwyddiant a datblygiad o fewn lefelau llythrennedd disgyblion a hefyd eu hagweddau tuag at ddarllen. Dyma'r prif bwyntiau a gasglwyd:

- Pwysigrwydd agwedd ysgol gyfan at llythrennedd a chreu cymuned ddarllen (cynllun SiY, ymgysylltiad rhieni, diwrnod y llyfr, sêr darllen yr uwch gynghrair a'r system gyfeillio)
- Pwysigrwydd perthnasoedd ar draws yr ysgol wrth fynd i'r afael ag ymyrraeth a materion gyda llythrennedd (olrhain a monitro, cynllun datblygu adran llythrennedd, grwpiau ARG)
- Cysylltiadau cryf â'r cwricwlwm newydd, gydag elfennau o'r 4 diben ar draws llawer o'r cynlluniau i greu dysgwyr annibynnol, hyderus. Hefyd cysylltiadau uniongyrchol â diwylliant a Threftadaeth Cymru mewn llawer o ystafelloedd dosbarth sy'n ymgysylltu â'r Cwricwlwm Cymraeg."

Yn gyffredinol, mae'r ysgol yn mynd i'r afael â llythrennedd yn gyfannol ac ar draws ystod eang o adrannau ac yn canolbwyntio. Nid oes unrhyw leiafrifoedd o ddisgyblion yn cael eu heithrio, ac mae ystyriaeth fawr wedi cael ei rhoi i sicrhau bod darllen yn hygyrch beth bynnag fo diddordeb y disgybl. Argymhellion ar gyfer y dyfodol fyddai parhau â'r ymdrechion hyn ac ehangu ymhellach i mewn i bynciau "nad ydynt yn seiliedig ar llythrennedd" nodweddiadol fel dylunio a thechnoleg. Argymhelliad arall fyddai ehangu'r adnoddau o fewn y Llyfrgell a gwneud y maes hwn yn fwy hygyrch i ddisgyblion weithio, darllen ac ymchwilio, ond nodir bod rhaid ystyried cyllid a dichonoldeb hyn.